

AB-117

April-2025

B.A., Sem.-VI

CC-311 : Philosophy

(તર્કશાસ્ત્ર અને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. વ્યાપ્તિકરણના તાત્વિક આધારો અને લાક્ષણિકતાઓની સમજૂતી આપો. 14
અથવા
1. વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિનું લક્ષણ સમજાવી તેની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. 14
2. સાદ્રશ્ય તર્કની સબળતાની કસોટીઓ અંગે વિગતે ચર્ચા કરો. 14
અથવા
2. માત્ર ગુણનામૂલક વ્યાપ્તિની વ્યાખ્યા સમજાવી, સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. 14
3. કારણનો વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલ સમજાવી, મિલે આપેલ વિશ્લેષણ સમજાવો. 14
અથવા
3. ઉપસ્થાપનાની વિગતે સમજૂતી આપો. 14
4. મિલે આપેલી પ્રાયોગિક અન્વેષણની પદ્ધતિઓ સમજાવો. 14
અથવા
4. પ્રસ્તુતતાને લગતા તર્કદોષો વિગતે સમજાવો. 14
5. નીચે આપેલા પ્રશ્નોનાં એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ સાત) 14
  - (1) વ્યાપ્તિકરણ એટલે શું ?
  - (2) માત્ર ગુણનામૂલક વ્યાપ્તિનો આધાર શું છે ?
  - (3) કારણના વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલમાં કોણે સુધારો કર્યો છે ?
  - (4) કારણની પ્રથમ શરત કઈ છે ?
  - (5) અન્વય રીતિ એટલે શું ?
  - (6) પ્રસ્તુતતાને લગતા તર્કદોષો કેટલાં છે ?
  - (7) સંદિગ્ધતાને લગતા તર્કદોષો કેટલાં છે ?
  - (8) વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિનો આધાર શેના પર રહેલો છે ?
  - (9) અવશેષ રીતિ એટલે શું ?
  - (10) સ્પષ્ટીકરણ કોને કહે છે ?

Seat No. : _____

AB-117

April-2025

B.A., Sem.-VI

CC-311 : Philosophy

(તર્કશાસ્ત્ર અને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain Philosophical basis and characteristics of Induction. 14
- OR**
1. Explain feature of Scientific Induction and its general and specific characteristics. 14
2. Discuss about criteria of soundness of analogy in detail. 14
- OR**
2. Explain definition of simple Innumeration and its general and specific characteristics. 14
3. Explain Mill's analysis of scientific concept of cause. 14
- OR**
3. Explain hypothesis in detail. 14
4. Explain Mill's methods of scientific investigation. 14
- OR**
4. Explain fallacies of relevance in detail. 14
5. Answer the following questions in **one-two** sentence : (Any **Seven**) 14
  - (1) What is Induction ?
  - (2) What is base of simple Innumeration ?
  - (3) Who has made correction in scientific concept of cause ?
  - (4) What is first term of Cause ?
  - (5) What is agreement ?
  - (6) How many fallacies of relevance are there ?
  - (7) How many fallacies of ambiguity are there ?
  - (8) What is based on scientific method ?
  - (9) What is method of residues ?
  - (10) What is called as Explanation ?